BIG BLUE SKIVE

SKIVEKOMMUNE

Big Blue Skive

STRATEGI FOR SKIVE Å

KLIMA, STIER, HOTSPOTS OG DESIGN

APRIL 2017

BIG BLUE SKIVE

SKIVEKOMMUNE

INDHOLD

BAGGRUND
BYENS OPRINDELSE
BYENS UDVIKLING
SKIVE IDAG
SKIVE I EN VÅD FREMTID

STRATEGI
KONCEPT
DEN STORE SKIVE
Å-STIEN
HØJVANDSSIKRING

HOTSPOTS (REASONS TO GO)
IDRÆTSPARKEN
MOSEN
KUNSTBROEN
Å-SCENEN
SKIVEHUS
UDSIGTSBROEN

DESIGNLINJE

BAGGRUND

Historisk set er byen opstået på toppen af bakken med åen og de våde engarealer nedenfor. Byudviklingen igennem forrige århundrede bragte byen tættere på åen, og igennem de sidste 30-40 år er erhvervsområder og boligbebyggelser rykket helt tæt på åen. Den store naturoplevelse omkring åens forløb igennem byen er forsvundet, ligesom klimaforandringer giver flere og flere oversvømmelser af de lavtliggende områder.

BYENS OPRINDELSE

Skive har altid haft en stærk relation til landskabet omkring. Oprindeligt er byen opstået oppe på bakken, højt hævet over de våde engområder ved åen og fjorden.
Historisk set har oversvømmelser på de lavtliggende arealer ved åen også været velkendte.

Kig fra Gl. Skivehus' have mod syd ca. 1900.

Oversvømmelse ved Skivehus 1890

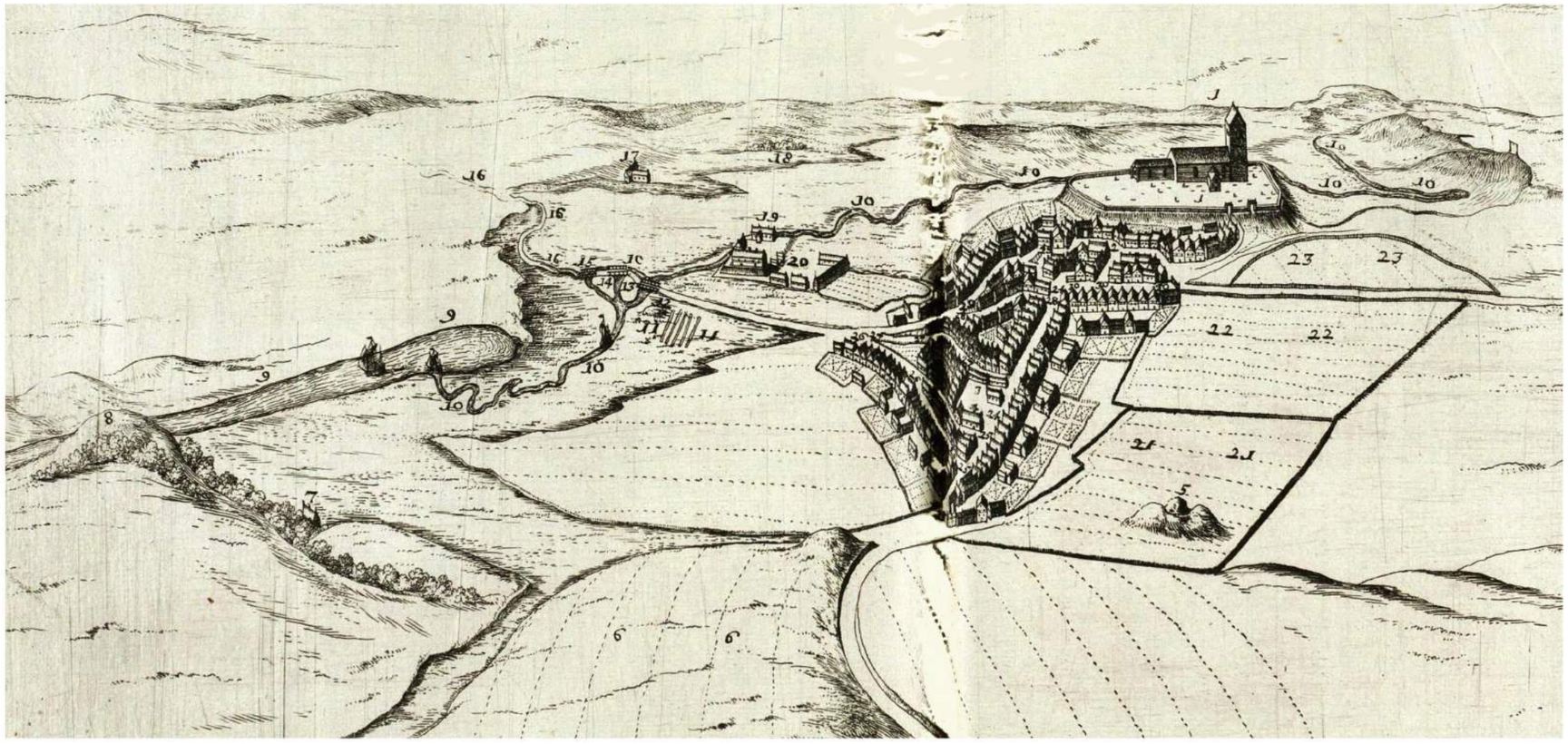

Skive 1677

1842-1899

Byens udvikling

Kortet viser byen beliggende på bakketoppen og de store engarealer omkring åen.
Tidlige fotos og malerier viser det store å-landskab ved Gl. Skivehus, som dengang var beliggende i landskabet i udkanten af byen.

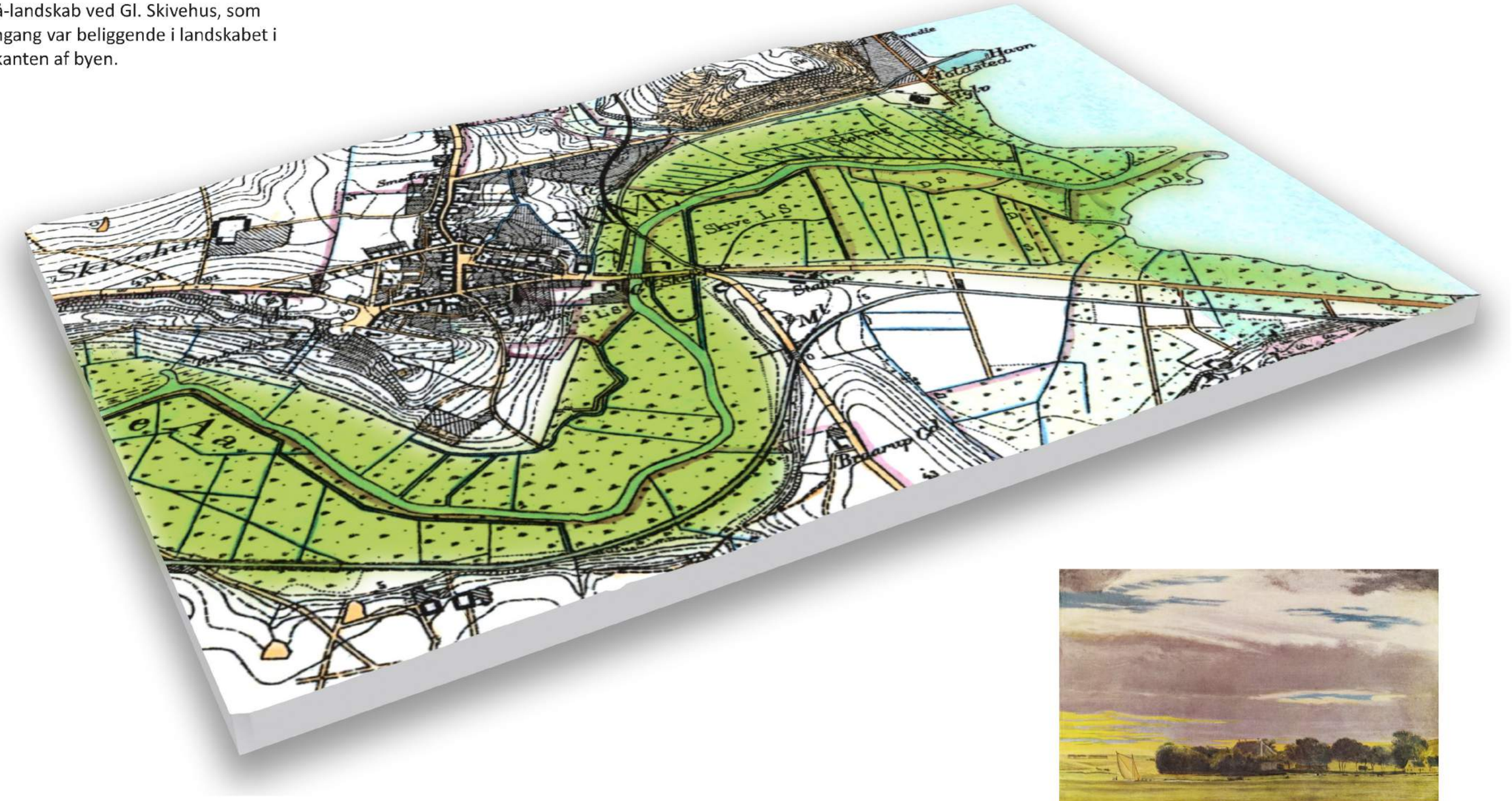

Landskabsmaleri fra Skiveegnen med Skivehus

1901-1971

Byens udvikling

Byudviklingen bevæger sig ned over bakken, og Østerbro-kvarteret opstår omkring Gl. Skive Hus, som nu rykker tættere på byen.
Elværket og slagteriet igangsætter den første udvikling øst for åen, men på de højereliggende arealer.

Østerbro 1950'erne.

1976

Byens udvikling

Byen udvikler sig på bakken mod nord og vest, og der opstår nye boligkvarterer langs med Viborgvej og Brårupvej.
De lavtliggende arealer langs med åen friholdes, og naturen omkring åen udgør et væsentligt del af strukturen i Skive.

2001

Byens udvikling

Der er sket en stor byudvikling øst for åen til et sammenhængende bolig.- og erhvervsområde, ligesom Brårup og Skive er vokset sammen.

Der er nu bygget helt ned til åen på arealerne mellem jernbanen og ud mod Engvej.

Åens tilstedeværelse som et stort naturtræk igennem byen er stærkt reduceret.

I DAG

Byens udvikling

Den bymæssige del af åen er reduceret til en 'kanal', der forbinder naturområderne.

Samtidig vokser problemerne med stigende vandstande som følge af klimaforandringer. Det giver problemer for de mange bebyggelser på de lavtliggende arealer i Skive.

Oversvømmelse ved Gl. Skivehus 2016

SKIVE I EN VÅD FREMTID

Byens udvikling

Illustrationen viser en situtión, hvor åen løber over sine bredder op til kote 2,5, og viser de arealer som vil blive oversvømmet.
Der er truffet beslutning om at etablere en højvandsikring til dette niveau, således at oversvømmelser i fremtiden minimeres/undgås.

Oversvømmelse ved Spar Nord Arena 2016

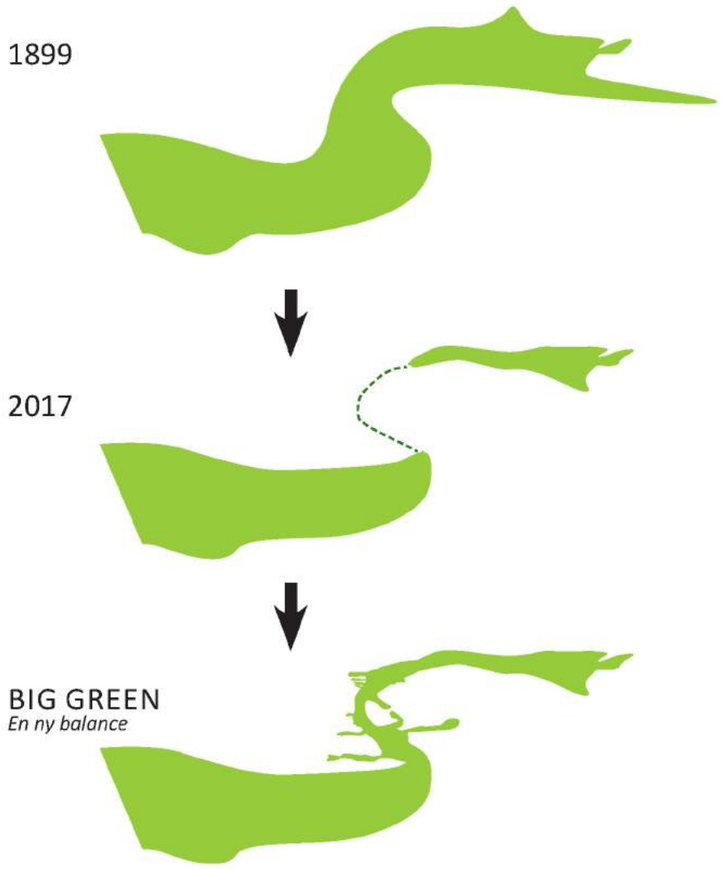

STRATEGI

Vandet stiger og ekstreme vejrsituationer er stadig gentagne. Skive er en by der grundet dets nærhed til Åen er udsat for oversvømmelser. Der skal derfor etableres diger, mure og andre foranstaltninger der sikrer de bebyggede områder for oversvømmelser.

Dette pragmatiske udgangspunkt ses i dette projekt som et potentiale for at genetablere Skive Å som et rekreativt træk som tiden har været hård mod.

Strategien for Skive Å sigter mod at skabe en samlet plan og designstrategi, som både tager udgangspunkt i visionen i Big Blue Skive og samtidig løser behovet for klimasikring. Strategien skal bidrage med arkitektonisk og rekreativ merværdi til de tekniske løsninger og desuden sikre fremtidens udvikling omkring åen.

Åen og landskabet omkring, skal omdannes fra at være industriens bagside til byens ansigt. Åen skal tilbage i borgernes bevisthed som værende definerende og attraktiv for byen.

PROBLEM

Idag

Den brede ådal udgør væsentlige bynære naturområder øst og vest for byen. Igennem byen er åen reduceret til en kanal, som ikke giver nævneværdige rekreative eller naturmæssige oplevelser eller værdi til byen - set ift. dets potentiale. Urbaniseringen helt ned i ådalen har gjort store områder udsat for vandstandsstigninger, hvilket har store økonomiske omkostninger.

Hvis byen skal samles om Skive Å - skal der genetableres rekreative og landskabelige værdier omkring Åen, så det store grønne træk atter kan blive et samlende element for byen og dets aktiviteter.

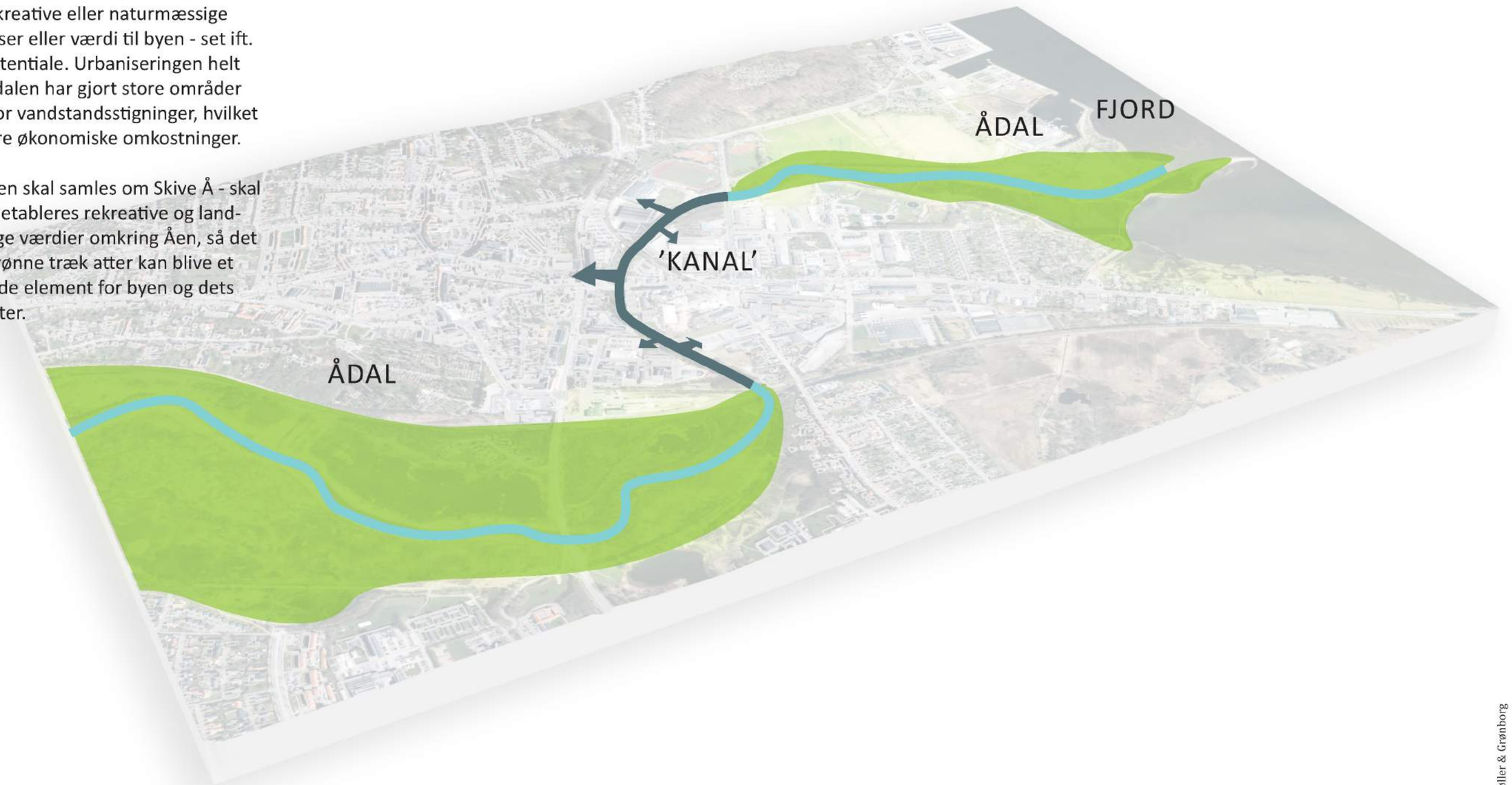

LØSNING

Big Green Skive

Big Green Skive er en dobbeltprogrammeret landskab der har til formål at sikre byen mod vandsstandsstigninger, samt genetablere et rekreativt samlend landskab for Skive by.

Landskabet udformes således at den er i stand til at indæmme en højvandssituation til kote 2.5, således bebyggedeområder ikke udsættes for oversvømmelser.

Landskabet har til formål at reetablere Skive å som værende et grønt træk og aktiv i byen, hvorfra nye grønne rum kan sprede sig fra ved fremtidig byudvikling.

DEN STORE SKIVE

1+2+3=10 - synergier i fortid, fremtid, nutid

Big Blue Skive
Handler om at byudvikle i relation til Skive Å og få en byudvikling der binder på tværs af åen med åen som den landskabelige kvalitet.
Et af hovedelementerne i Big Blue Skive er syningen, en fremtidig forbindelse som binder byens kvarterer sammen og skaber adgang til åen.

Syningen kunne tænkes at få en blå identitet - ved at skulle kunne håndtere, rense og forsinke overfladevand fra de nye boligområder den servicerer og bringe det til åen

Banearealet
Der pågår at omdanne det nedlagte banetracé til en 'ny' forbindelse der skaber forbindelse mellem Skive og havnen.

Identiteten af Banestien bør have historiske referencer til banen men med et moderne præg der synliggører projektet.

Big Green Skive
Udover syningen af Big Blue og omdannelse af banetracéeter det nødvendigt at gøre åens tilstedeværelse- dens arealmæssige udstrækning- og den naturmæssige og rekreative værdi større.

Big Green Skive sigter derfor efter at genetablere en landskabelig sammenhæng mellem ådalens to ender, mens at den højvandssikrer byen.

I Big Green Skive løber å-stien der har en klar grøn identitet, med urbane elementer, der intensiveres ved 'Hotspots'

Tilsammen udgør Big Blue, Big Green, og Banearealet en helt ny infrastruktur der komplimenterer hinanden og sætter fokus på Skive Å som det landskab byen atter skal samle sig om.

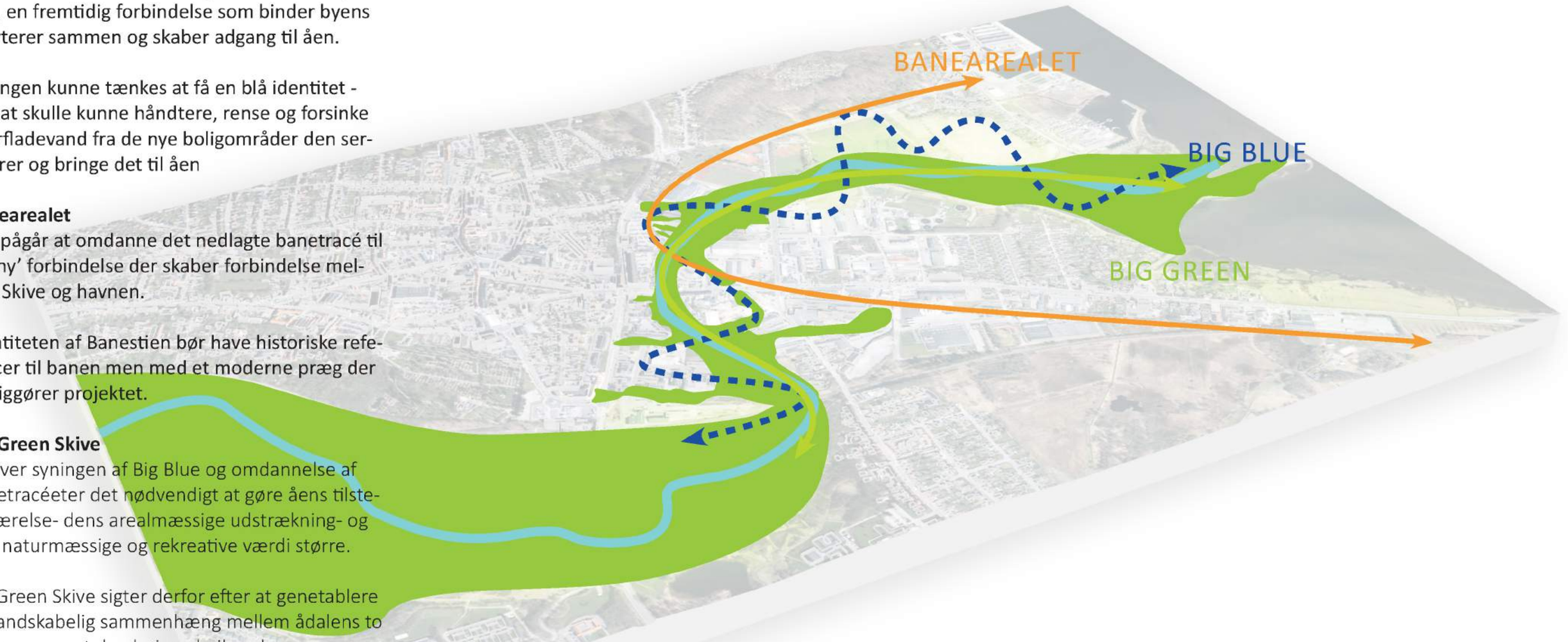

HELHEDSPLAN
DEN STORE SKIVE

Planen viser eksisterende og fremtidige stiforbindelser, som binder byen, havnen, naturen og åen sammen. De nye samlende stiforbindelser på langs og tværs med åen bliver en vigtig brik for at binde hele byen sammen.

Feldingbækparken
Krabbesholm Skov
Museumspark
Anlægget
Samlet parkering
Børnenes Paradis
Nye tennisbaner
Stadion
Dyrskuepladsen
Atletik
Eng
Mose
Gl. Skivehus have
'Floddelta'
Eng
LIMFJORDEN
Mose
ÅDALEN
Mose

Å-STIEN

En række af stierne langs med åen findes allerede idag, men mange steder mangler forbindelser, så der kan skabes et sammenhængende forløb langs med åen.

Planen viser, hvordan fjord og ådal bindes sammen - og hvordan byen forbindes til åen. Stiplede linjer angiver en længere tidshorisont.

Å -Stien er led i at klimasikre Skive for vandstandsstigninger

Feldingbækparken
Krabbesholm Skov
Museumspark
Anlægget
Samlet parkering
Børnenes Paradis
Nye tennisbaner
Stadion
Dyrskuepladsen
Atletik
Eng
Eng
Mose
'Floddelta'
Limfjorden
Ådal
Mose

BIG GREEN SKIVE SOM HØJVANDSSIKRING

Som en del af klimaindsatsen skal digerne omkring Skive Å forhøjet til kote 2,5. Nedenunder ses de forskellige principper som denne strategi tager udgangspunkt i. Der sigtes efter integrerede løsninger og som tilbyder den besøgende forskellige oplevelser - tæt på åen, midt i naturen, hævet og også mere urbane løsninger, hvor pladsen er knap. Å-stien er ikke nødvendigvid den linjen der definerer hvortil vandet kan komme - da dette vil udløse en monoton måde at opleve Skive å.

0 Teknisk løsning
Diget

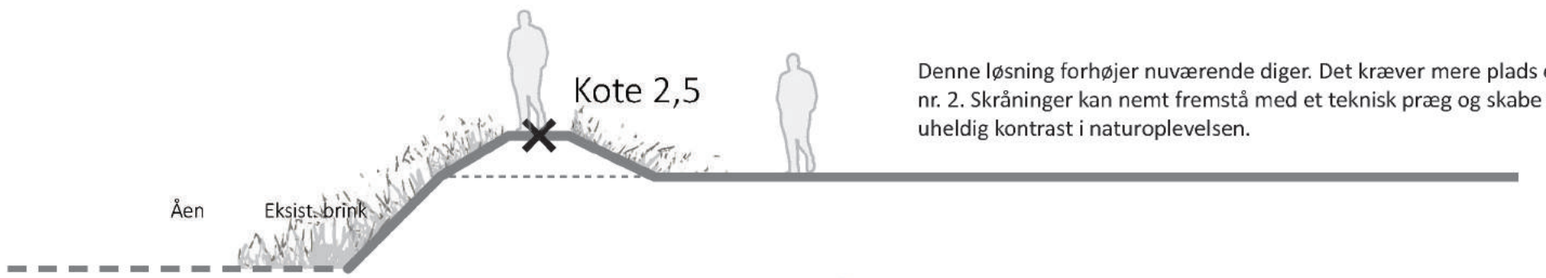

Denne løsning forhøjer nuværende diger. Det kræver mere plads end nr. 2. Skråninger kan nemt fremstå med et teknisk præg og skabe en uheldig kontrast i naturoplevelsen.

1 Tilbagetrukket jordprofil
Engen

A

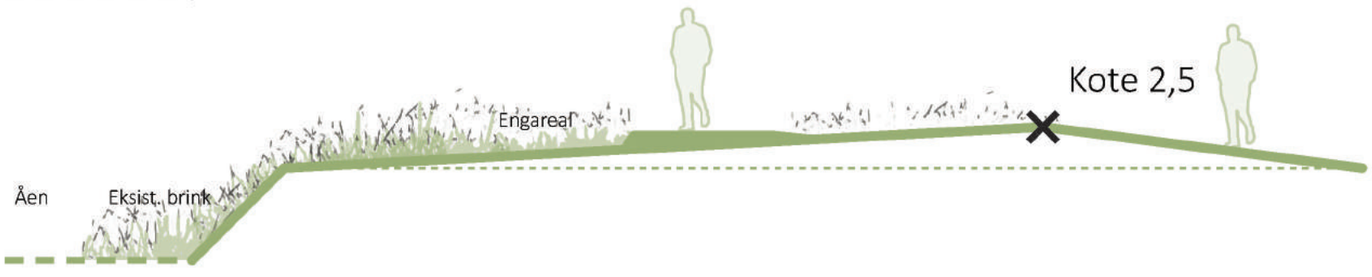

B

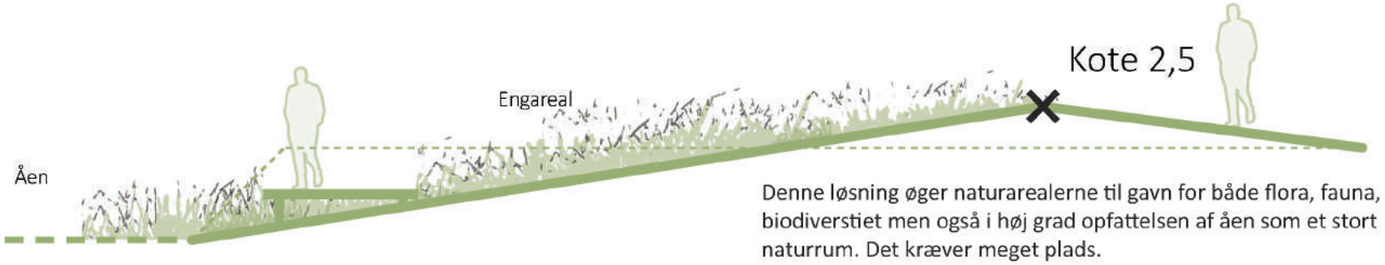

Denne løsning øger naturarealerne til gavn for både flora, fauna, biodiverstiet men også i høj grad opfattelsen af åen som et stort naturrum. Det kræver meget plads.

2 Bygværker
Muren

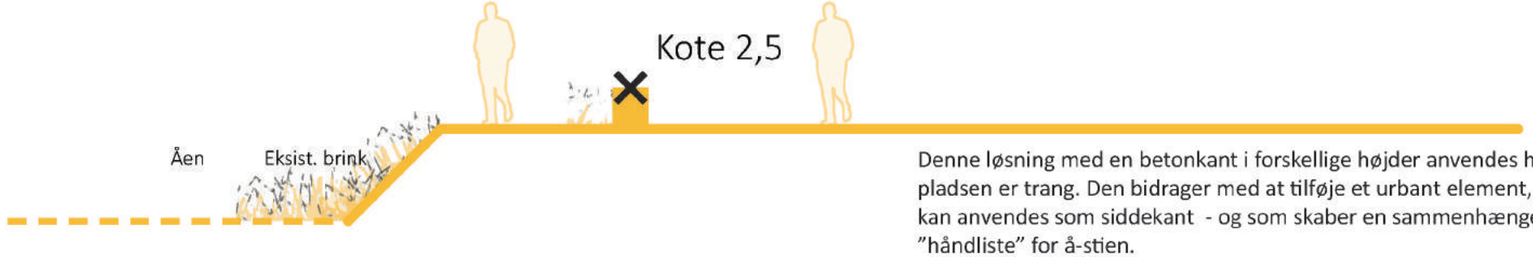

Denne løsning med en betonkant i forskellige højder anvendes hvor pladsen er trang. Den bidrager med at tilføje et urbant element, som kan anvendes som siddekant - og som skaber en sammenhængende "håndliste" for å-stien.

HØJVANDSSIKRING

VISION

0 Teknisk løsning / Dige

1 Tilbagetrukket jordprofil

2 Bygværker

Midlertidig sikring

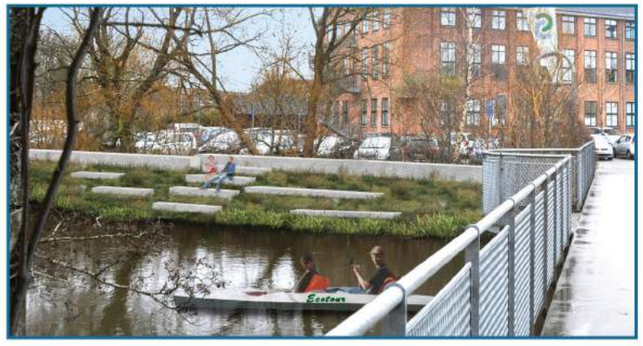

HOTSPOTS (RESONS TO GO)

Følgende afsnit behandler 6 nedslag i Big Green, der belyser hvorledes - Landskab, Klimasikring, Rekreative værdier og aktiviteter kobineres i ét og samme landskab.

HOTSPOTS

Langs med å-stien etableres en række aktivitetspunkter, som hver for sig har forskellige målgrupper og program/indhold. De bliver nye steder ved åen, som den besøgende målrettet vil gå efter.
Sammen med stien udgør de kernen af å-planen, som giver Skive en helt nye bynær og rekreative oplevelser.

IDRÆTS- OG KLIMAPARK

MOSE

KUNSTBRO

SKIVEHUS

HAVE OG GRØN TRAPPE

Å-SCENE

UDKIGS-/FUGLETÅRN

KVARTERSPLADS

VÅDENG

UDSIGTSBRO

FLYDE-PÅ-Å

HOTSPOT

IDRÆTS- OG KLIMAPARK

Området omkring atletikhallen, stadion og tennisklubben fungerer allerede idag som centrum for bevægelse og aktiviteter. Tænkes Børnenes Paradis, museet og dyrskuepladsen sammen med dette - vil det være en magnet for idræt, leg og kultur. Dette styrkes ved at lave en idræts- og klimapark ved åen - åben for alle.

Foto af de nuværende forhold

Nuværende forhold med en smal sti på toppen af diget, som har et meget teknisk præg. Der er ingen kontakt til stadion eller atletikhal.

Fremtidige forhold hvor diget og stien er trukket tilbage, så åen får større bredde og naturoplevelsen øges. Rekreative muligheder for leg ved vandkanten giver oplevelser, som ikke findes langs med åen idag.

HOTSPOT

IDRÆTS- OG KLIMAPARK

Visionen viser, hvorledes et stort bevægelseslandskab binder området sammen og vender en bagside til forside. Idræts- og klimaparken bliver en attraktor for udvikingen af en smalet bydel med fokus på idræt, leg og kultur.

HOTSPOT

IDRÆTS- OG KLIMAPARK

Mange forskellige typer af leg og idræt indgår som en del idræts- og klimaparken, og nye stisystemer forbinder til den øvrige del af området, til byen og til havnen.

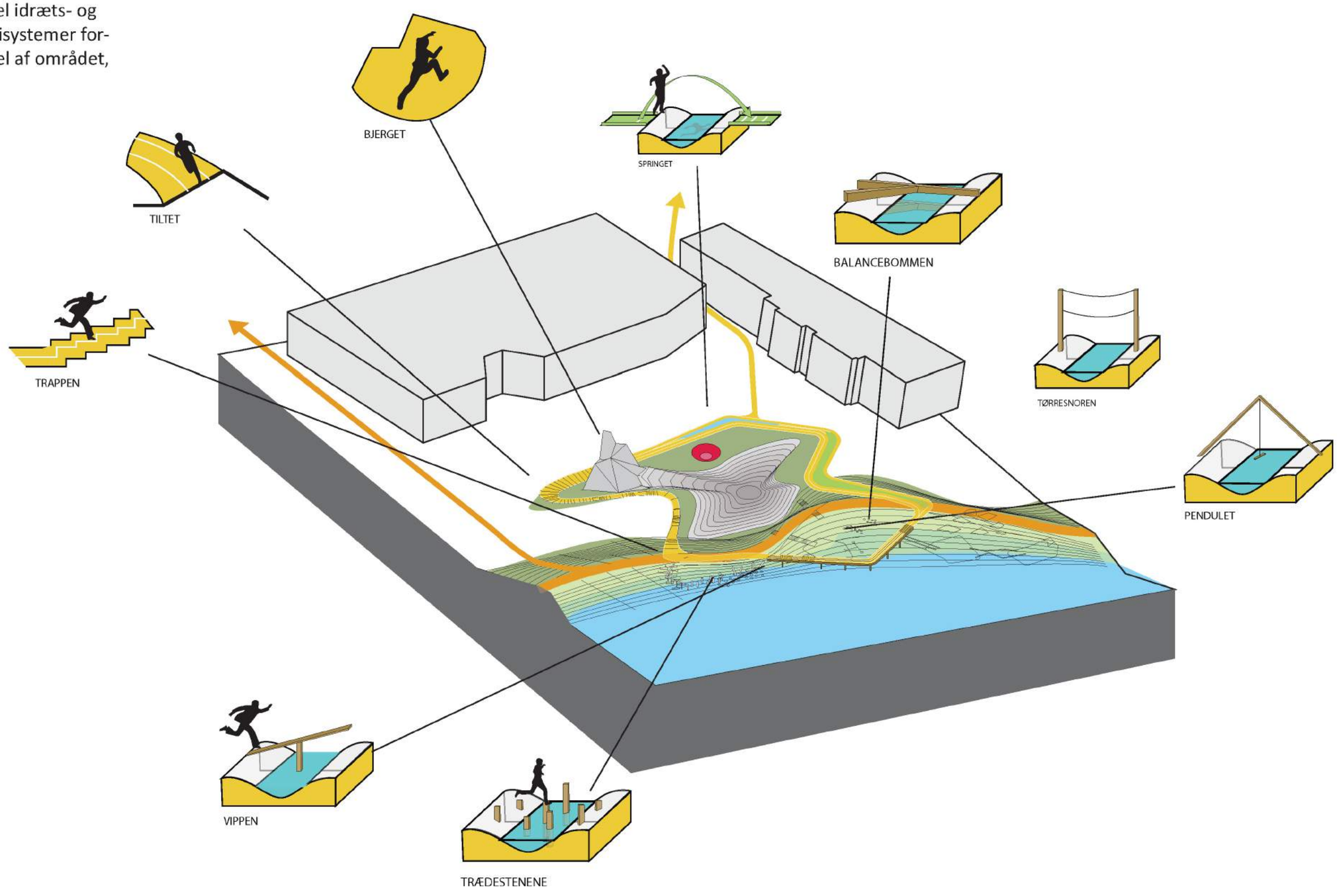

Uformel idræt

Events

Alternativt aktivitetslandskab

Udfordringer

Aktivt stiforløb

Kuperet løbebane og aktivitetsøer

Vandrummets muligheder

REFERENCER

HOTSPOT

IDRÆTS- OG KLIMAPARK

PARKERING OG FORBINDELSER

I fremtiden bør hele området omkring museet, stadion, atletikhallen og tennisbanerne tænkes som et stort samlet idræts- og kulturcentrum i byen.

Det foreslås derfor at løse parkeringsudfordringerne i en central løsning for alle aktørerne og nemt tilgængelig fra Engvej. Det vil forbedre områdets logistik væsentligt og skabe en god wayfinding til og i området.

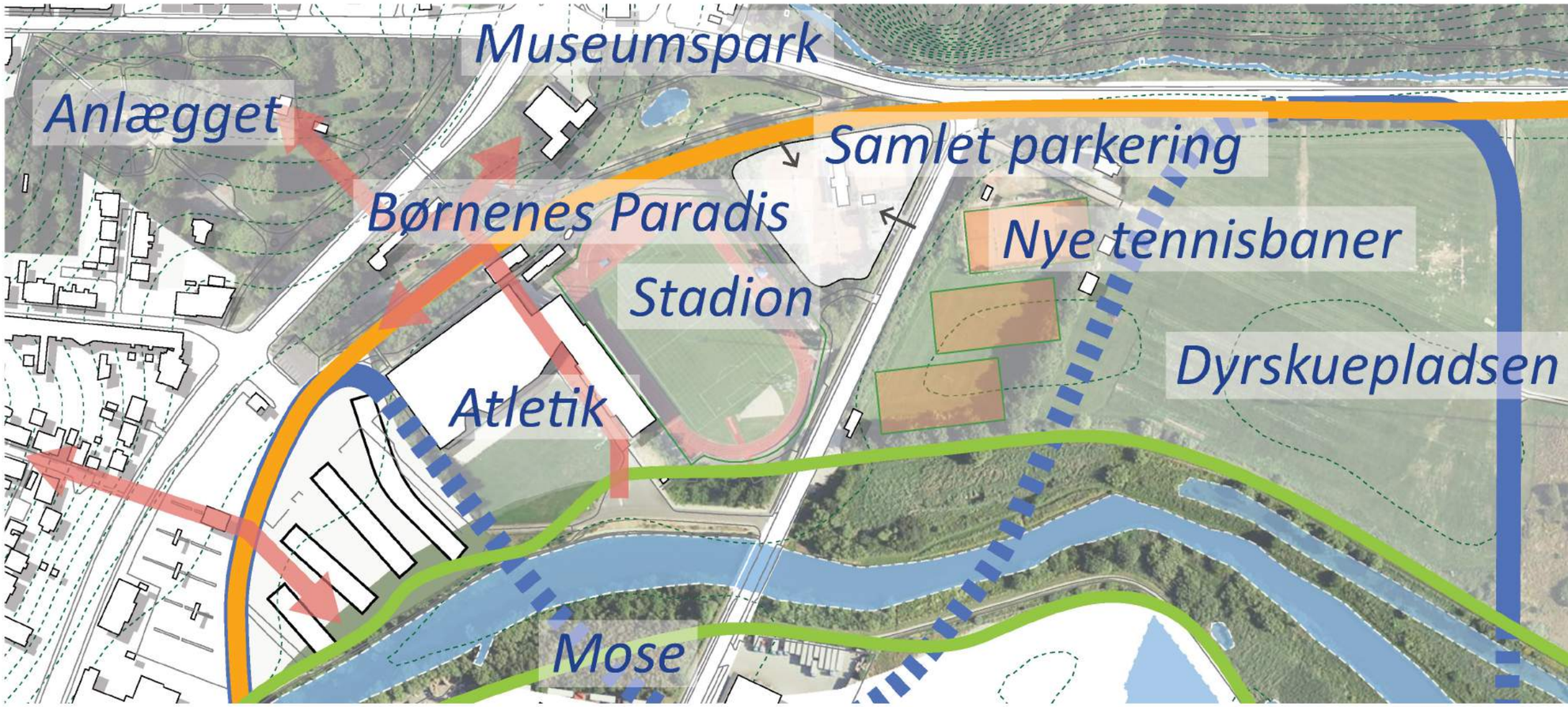

HOTSPOT

MOSEN

På den anden side af atletikhallen går den nye å-sti igennem det tilvoksede moseområde - og giver en helty anden naturoplevelse for den besøgende. Å-stien udføres som en træ-sti på pæle, mens et dige i det bagvedliggende skel sikrer byen mod oversvømmelser.

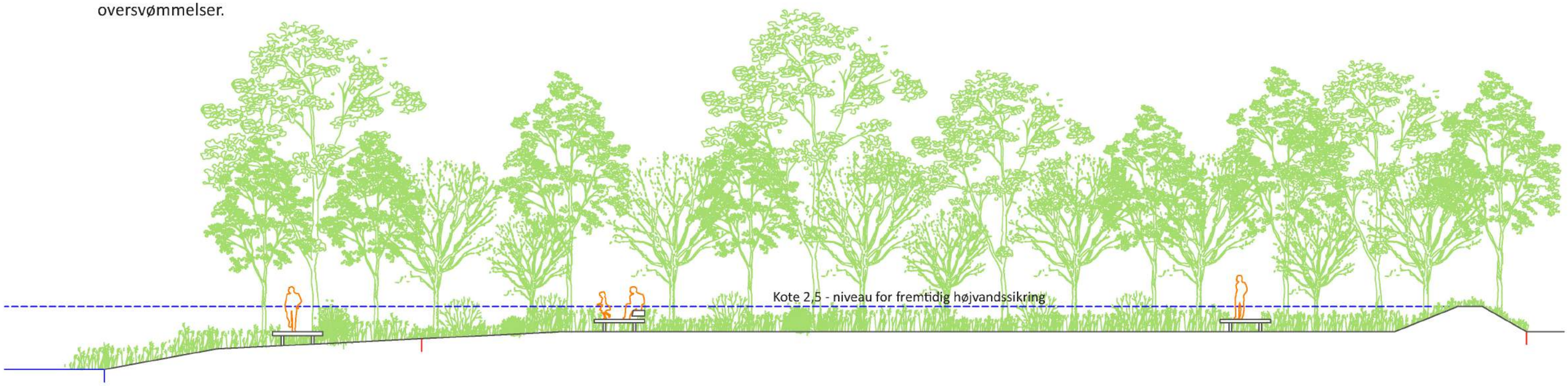

Slynget stiforløb

Opholdssteder

Markant farvebrug

HOTSPOT

KUNSTBRO

På den nuværende banebro etableres en belægning, så broen kan komme i spil som en ny passage i byen. Den fortæller en fin historie om byens kulturhistoriske arv og giver værdi til banestien. Fremtidigt kunne den restaureres og lyssættes - og måske blive en platform for midlertidige kunstudstillinger.

Lyssætning

Belysningskunst

Udendørs udstilling

Fremhæve broens konstruktion

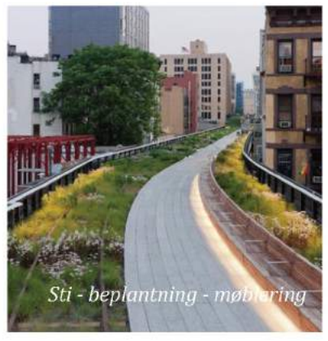
Sti - beplantning - møblering

skulpturudstilling

Formotiv - rytme - bevægelse

HOTSPOT

Å-SCENE

Der skal etableres en højvandssikring mellem den gamle jernbanebro og Østerbro. Området rummer et stort potentiale for at skabe et levende opholds- og mødested i Skive, da rigtig mange mennesker dagligt krydser broen mellem indgangen til Søndersøcentret og parkeringspladsen på den anden side af åen. I dag er åen næsten skjult af buske og hele området fremstår som bagsider.

Nuværende forhold ved Søndersøcentret

HOTSPOT

Å-SCENE

Visionen er at skabe synlighed til åen ved at fælde buske, beskære træerne og så lavere græsser på brinkerne. Herudover aktiveres åbrinkerne med opholdsmuligheder og en trappe ned til en flydende platform, hvor man kan komme tæt på åen - eller hvor der kan foregå events som forestillinger, open-air biograf eller lignende. Langs med stien etableres højvandssikringen som en kombination af trapper og lav mur.

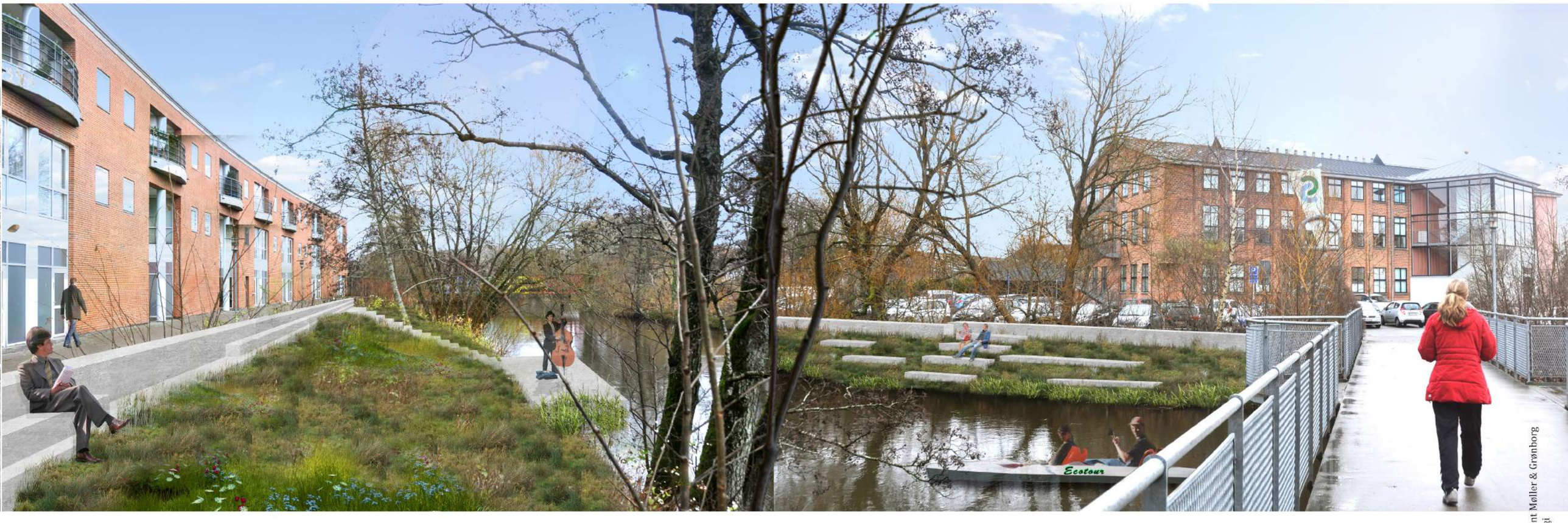

Vision

HOTSPOT

Å-SCENE

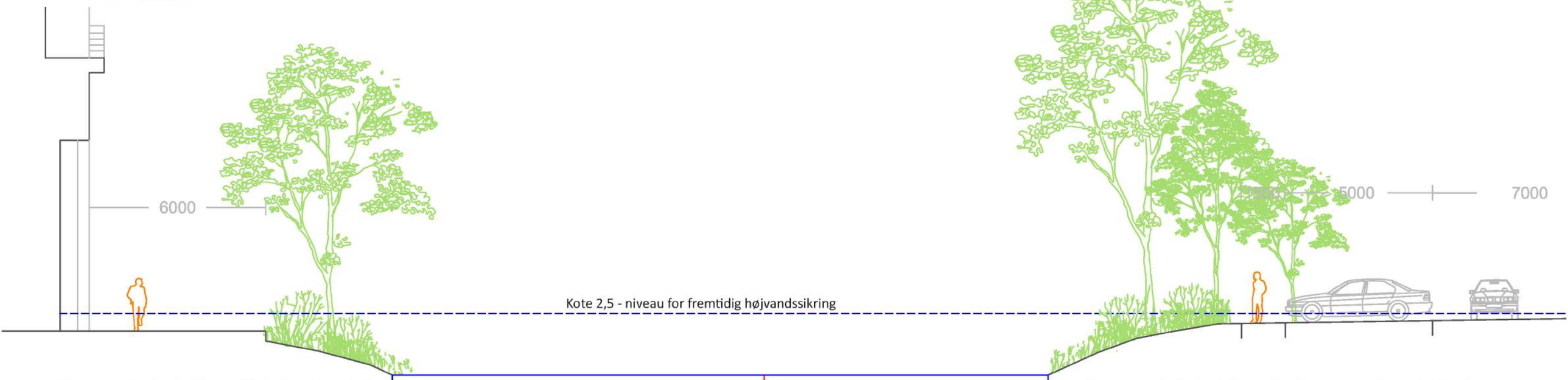

Nuværende forhold mod Søndersøcentret som virker som en bagside i byen

Nuværende forhold hvor buske mv næsten skjuler åen.

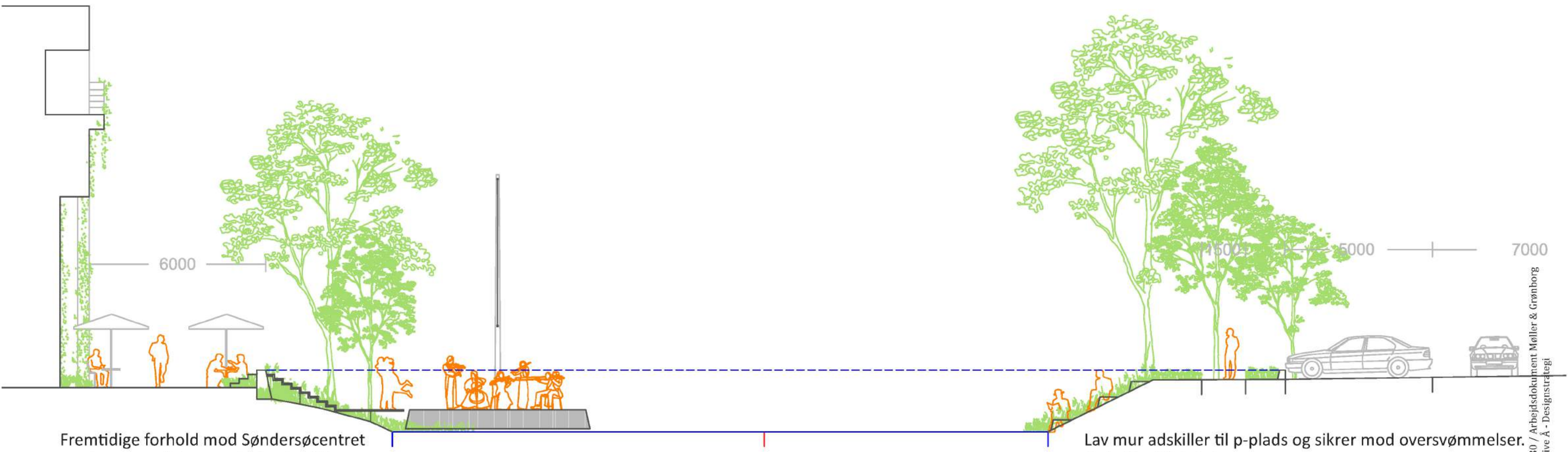

Fremtidige forhold mod Søndersøcentret med scenen på åen og siddetrin på kanterne

Lav mur adskiller til p-plads og sikrer mod oversvømmelser. Ophold på å-brinkerne

HOTSPOT
Å-SCENE

Udeservering langs åen

Begge sider af åen i brug med siddepladser og lærred til filmvisning

Siddetrin i grøn skråning

Flydende scene

Overdækket ophold

Flydende amfiteater

REFERENCER

HOTSPOT

SKIVEHUS

Skivehus er lavt liggende, og højvandssikringen på dette sted skal varetages med stor omhu og respekt for huset. Som en del af den kommende restauering af bygningen skal haven bringes bedre i spil, og der skabes kontakt med åen.
Afstanden mellem den offentlige sti og punkthusene på den østlige åbrink er relativ lille - hvilket giver en fornemmelse af næsten "at gå inde i stuen".

HOTSPOT

SKIVEHUS

En lav mur/siddeplint adskiller en ny terrasse foran Skivehus med haven nedenfor - og udgør samtidig den øverste del af højvandssikringen.
Mod Østerbro leder et opholds-trappeanlæg ned åen, og beplantningsbede adskiller mod p-pladsen.
På den østlige åbrink anlægges en lav mur/siddeplint som en form for håndliste langs med åen. Den giver samtidig mulighed for at etablere en lille vold med punkthusene - og der såes høje græsser, så indbliksgener mindskes og området får en mere naturpræget karakter.

Vision

HOTSPOT
SKIVEHUS

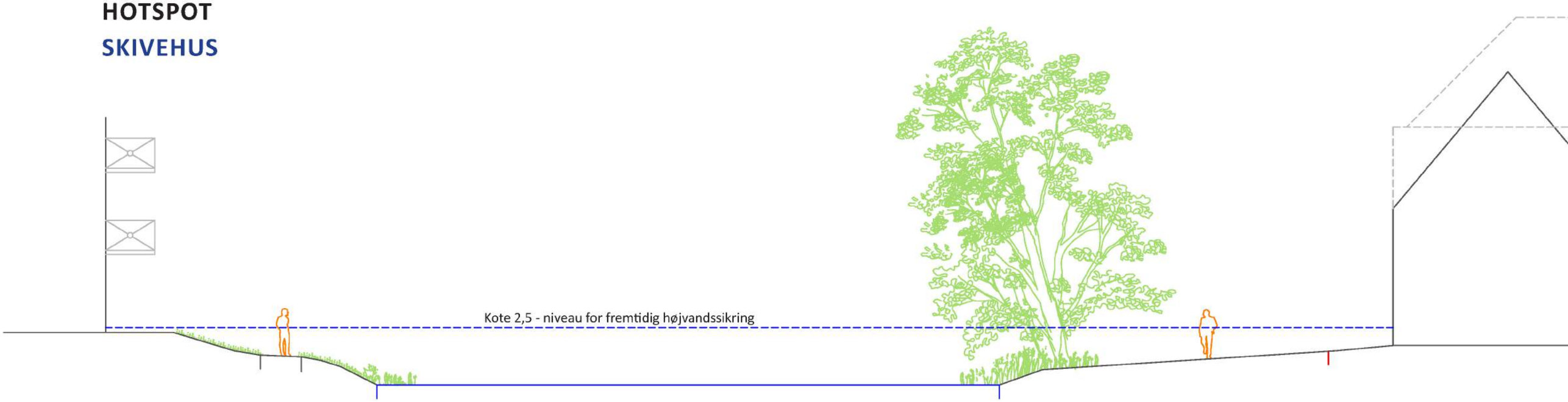

Nuværende forhold

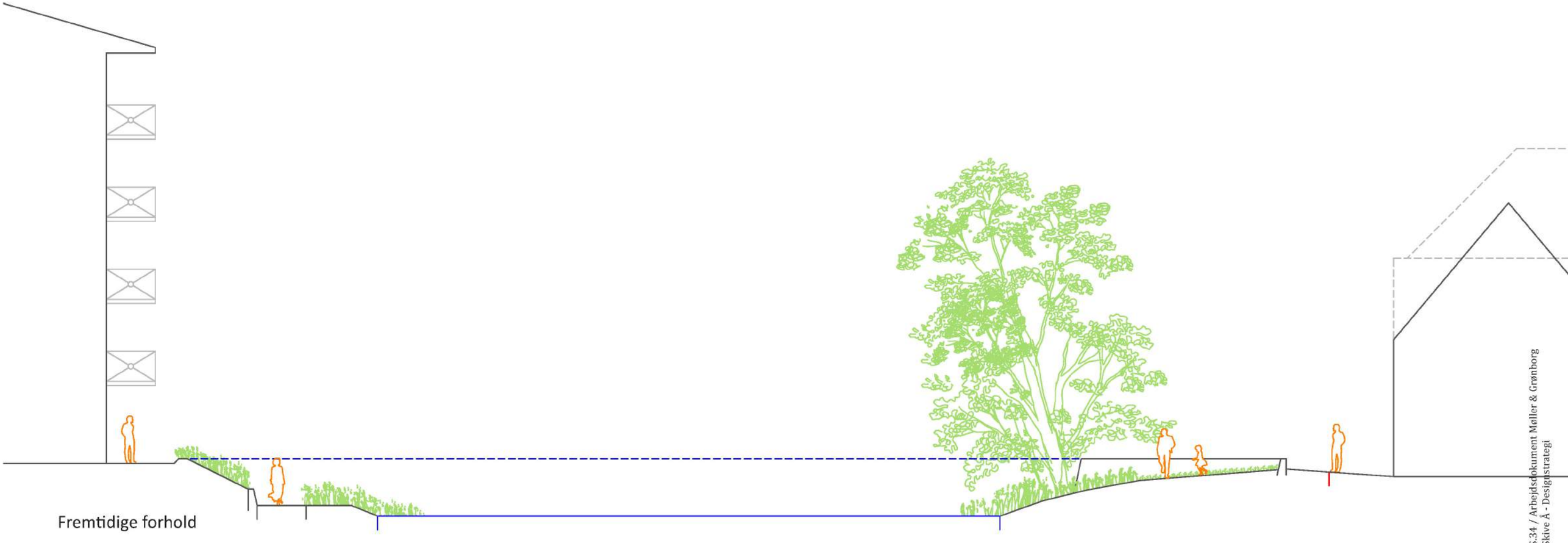

Fremtidige forhold

Nærhed til vandet - bygværk og jordprofil

Terræntrin

Siddetrin i grøn skråning

Udendørs opholdsrum

Grønt trappeanlæg

REFERENCER

HOTSPOT

VÅDENG

På Elværksgrunden udvides ålandskabet, så der opstår en bredt naturrum med rekreative muligheder i det høje græs - og hvor naturen kommer helt tæt på, når arealet i fremtidens bebygges.

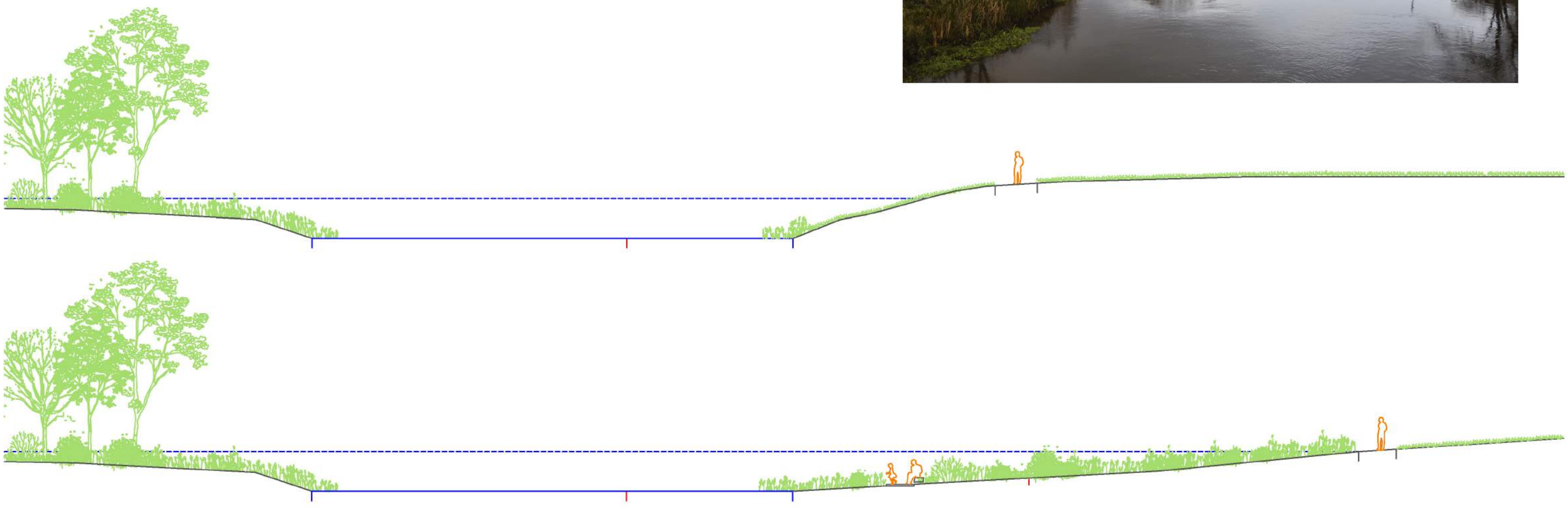

HOTSPOT

UDSIGTSBRO

Jernbanen sætter en stopper for stiforløbet videre ud i ådalen, således at cyklende eller gående må op på Brårupvej for at komme videre mod sydvest.
Denne vision kobler Big Blues udsigtstårn med en mulig krydsning af banen - i en ny spektakulært udsigtsbro.

HOTSPOT
UDSIGTSBRO

Vision

DESIGNLINJE

Realiseringen af å-stien og de mange forskellgie aktivitetsmuligheder vil foregå over en længere årrække. Samtidig er første nedslag - broen ved ELværket - allerede under opførelse og restaureringen af Skivehus er nært forestående. Der er derfor brug for en designlinje, som fastlægger de overordnede retningslinjer og sikrer en sammenhæng på tværs af de forskellige projekter.

DESIGNLINJE

PRINCIPPER

Designlinjen fastlægges af en gennemgående materialepalette, en belysningsserie og en "håndliste" som følges på hele å-stien.
Der anvendes stenmel på stierne, beton til kanter, trapper og opholdselementer, corténstål og træ som siddeplinte mv.
Håndlisten er en lav beton siddeplint, som anvendes til løse højvandssikring og samtidig som opholdselement med en genkendelighed på hele strækket.
Belysning og håndlisten etableres langs den bymæssige del af åen - mellem Engvej og jernbanen.
Langs med hele å-stien opsættes lave pullerter og på stederne langs med åen (Scenen, Skivehus etc) opsættes de højere armaturer på en 5-6 m mast.
Alle armaturer leveres i cortenfarvet stål.

HÅNDLISTEN

Siddeplinter med trælameller

BELYSNING

Outfit L905

Flindt pullert

MATERIALEPALETTE

Træ

Stenmel

Beton

Corten